

Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder

Analyse udarbejdet af DAMVAD for Erhvervsstyrelsen

Juni 2014

For information on obtaining additional copies, permission to reprint or translate this work, and all other correspondence, please contact:

DAMVAD

info@damvad.com
damvad.com

Copyright 2014

Indhold

1	Resume	5
1.1	Årsrapporten er den vigtigste enkeltstående informationskilde	5
1.2	Årsrapporternes specifikke elementer har stor betydning for brugerne	6
1.3	Noteoplysninger er vigtige i forbindelse med dybdegående virksomhedsanalyser	7
2	Introduktion	8
2.1	Baggrund for analysen	8
2.2	Formål med analysen	8
2.3	Fremgangsmåde	8
2.4	Afgrænsning af virksomhedsstørrelser og brugergrupper i analysen	10
3	Brugen af årsrapporter	13
3.1	Analysens brugergrupper og deres overordnede anvendelse af årsrapporter	13
3.2	Brugernes anvendelse af årsrapporter fra mikro- og små virksomheder	18
3.3	Brugernes vurdering af specifikke elementer i årsrapporter og noteoplysninger	28
3.4	Balancen mellem byrder og gennemsigtighed	37
4	Bilag	39

1 Resume

Som led i forberedelserne af en ændring af årsregnskabsloven har Erhvervsstyrelsen fået gennemført denne analyse af værdien og brugen af regnskabsoplysninger fra især mindre virksomheder.

Formålet med analysen er at skabe et veldokumenteret grundlag for at vurdere lempelsesmuligheder i forbindelse med regnskabsaflæggelse set fra et brugerperspektiv.

Analysen omfatter årsrapporter fra mindre virksomheder, der er forpligtet til at aflægge årsrapporter efter årsregnskabsloven. Analysen består af to overordnede dele og er gennemført som en kombination af en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse samt opfølgende kvalitative interview. Første del omhandler brugen og betydningen af årsrapporter fra mikro- og små virksomheder, herunder brugen og betydningen sammenlignet med andre informationskilder. I anden del fokuseres på brugernes anvendelse af årsrapporter fordelt på tre virksomhedsstørrelser; mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheder.

1.1 Årsrapporten er den vigtigste enkeltstående informationskilde

Analysens resultater viser, at årsrapporter fra mikro- og små virksomheder, på tværs af analysens brugergrupper¹, vurderes at være den mest betydningsfulde kilde til information i forbindelse med vurdering af virksomheder², jf. figur 1.1 og afsnit 3.2. Herudover vurderes også personlig kontakt til virksomhedernes ledelse samt virksomhedernes hjemmeside at have stor betydning.

¹ De fem overordnede brugergrupper i analysen er analytikere, kreditinstitutioner, samarbejdspartnere, myndigheder og investorer, jf. afsnit 2.4.2.
² Betydning skal her forstås som et samlet udtryk for brugernes vurdering af deres brugshyppighed og oplevet værdi af de forskellige informationskilder, jf. tekstboks 1 i Kapitel 3, der er en læsevejledning til analysens figurer.

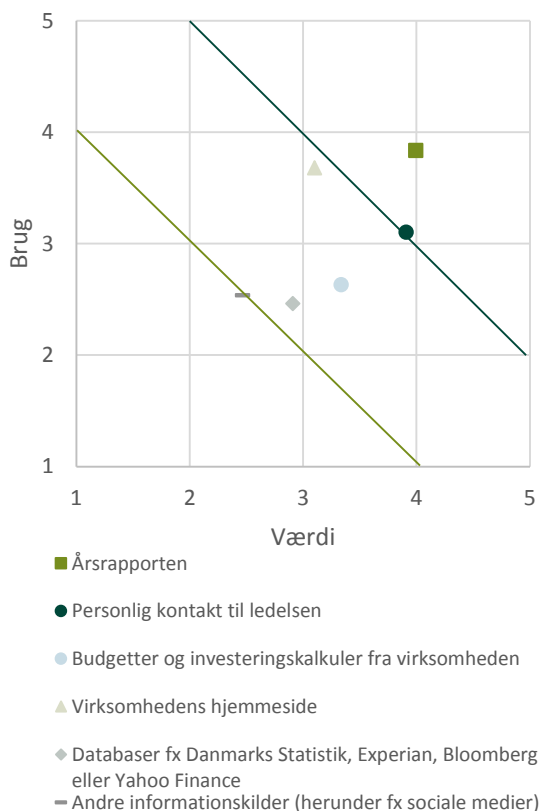
At årsrapporten er den enkeltstående mest betydningsfulde kilde til information for regnskabsbrugere³ af virksomheders årsrapporter understreges af informationerne fra de kvalitative interviews. På tværs af de fem brugergrupper peges der på, at årsrapporten er den grundlæggende informationskilde, brugerne undersøger i forbindelse med vurdering af virksomheder, og at informationerne i virksomhedernes årsrapporter opfattes som meget troværdige og af høj kvalitet. Det gælder især de revisorpåregnede årsrapporter, hvor påtegningen af brugerne tillægges autoritet og blåstemplingsværdi. Brugernes forklaringerne er, at informationerne og data i årsrapporterne er udarbejdet på baggrund af formelle regler og derfor fremstår ensartet og struktureret, hvilket gør det muligt at sammenligne informationer fra årsrapporter på tværs af virksomheder, hvilket tillægges stor værdi.

Årsrapporten står imidlertid sjældent alene som informationskilde for især avancerede brugere, kreditinstitutioner og investorer, der kan have brug for mere dybdegående informationer og derfor indhenter supplerende viden via fx personlig kontakt med virksomhedens ledelse, oplysninger fra RKI, erfaringer fra samarbejdspartnere, kreditforsikringsoplysninger mv.

³ Der fokuseres i analysen på de vigtigste *eksterne* brugeres anvendelse af mindre virksomheders årsrapporter, som er afgrænset til fem overordnede brugergrupper bestående af kreditinstitutioner, investorer, samarbejdspartnere, analytikere og myndigheder.

FIGUR 1.1

Brugernes vurdering af brug og værdi⁴ af forskellige kilder til information i forbindelse med vurdering og analyse af specifikke virksomheder

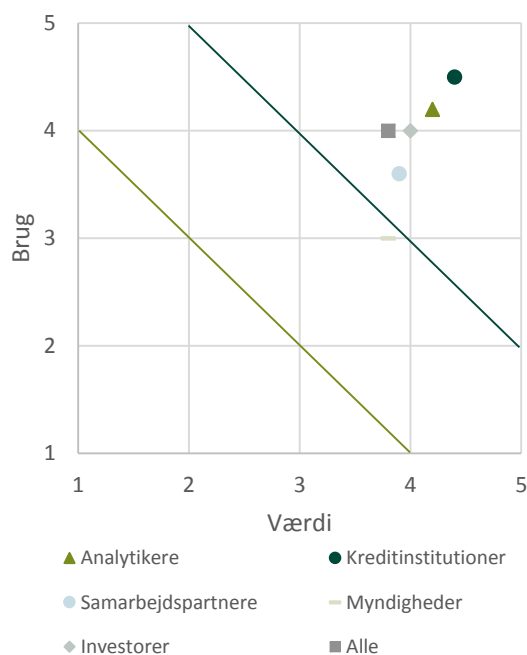
Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 463 – 518, (brugere, der primært læser årsrapporter fra mikro- eller små virksomheder)

Undtagelsen er myndigheder, der som brugergruppe vurderer, at årsrapporter hverken har stor eller lille betydning.

FIGUR 1.2

Brugernes vurdering af deres brug og værdien af årsrapporter som informationskilde

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Kreditinstitutioner (N = 89), Analytikere (N = 53), Investorer (N = 226-225), Alle (N = 783-793), Samarbejdspartnere (N = 377-386) og Myndigheder (N = 38-40)

Ser man lidt nærmere på de forskellige brugergrupperes vurdering af årsrapporternes betydning som informationskilde, får man et meget klart billede af, at alle brugergrupper mener, at årsrapporter har stor betydning som informationskilde, jf. figur 1.2.

1.2 Årsrapporternes specifikke elementer har stor betydning for brugerne

De specifikke elementer i årsrapporterne, der er spurgt til i undersøgelsen, omfatter bl.a. resultatopgørelsen, balancen, egenkapitalopgørelsen og pengestrømsopgørelsen.

⁴ I spørgeskemaundersøgelsen er "værdi" forklaret som "nytte/vigtighed", mens brug henviser til hyppigheden i anvendelsen af den enkelte kilde.

På tværs af de tre virksomhedssegmenter vurderer brugerne betydningen af de specifikke elementer i årsrapporterne relativt højt, jf. afsnit 3.3.1.

Der er samtidig en tendens til, at jo større virksomheder brugerne af årsrapporter primært arbejder med, desto højere vurderer de betydningen af årsrapporternes specifikke elementer.

Informationerne fra de kvalitative interviews understreger brugernes vurdering af, at de specifikke elementer i virksomhedernes årsrapporter, der er spurgt til i analysen (fx resultatopgørelsen og egenkapitalopgørelsen), har stor betydning, fordi det er her, de detaljerede oplysninger om virksomhedernes udvikling og økonomiske formåen fremgår. Det påpeges endvidere, at hvis man reducerer kravene til virksomhederne, så vil det formentlig betyde, at byrderne i stedet "flyttes" til brugerne, da disse fortsat vil have brug for oplysningerne, der i stedet skal finde dem andetsteds.

Derudover er det af flere interviewrespondenter blevet fremhævet, at brugere som fx banker, andre kreditinstitutioner og investorer formentlig vil bede virksomhederne om at fremskaffe tilsvarende oplysninger under alle omstændigheder.

1.3 Noteoplysninger er vigtige i forbindelse med dybdegående virksomhedsanalyser

Det overordnede billede af brugernes anvendelse af noteoplysninger er, at noterne tillægges stor betydning af især de mere avancerede brugere af årsrapporter, der har brug for at kunne foretage nuancerede analyser af virksomhederne. Det drejer sig primært om investorer, banker og andre kreditvurderingsbureauer.

Hvilke noteoplysninger der bruges og har størst betydning afhænger af formålet med en given virksomhedsanalyse og af virksomhedstypen (størrelse, branche, forretningsaktiviteter mv).

Hvad angår årsrapporternes oplysninger om virksomhedernes antal ansatte, giver analysen ikke et helt klart billede af oplysningsværdien for brugerne. Mens ca. 50 % af brugerne i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen vurderer, at oplysningen har stor eller meget stor værdi, giver informationerne fra de kvalitative interviews omvendt en indikation af, at oplysninger om antal ansatte på tværs af brugergrupperne ikke tillægges den store værdi.

Derudover peger resultaterne fra både spørgeskemaundersøgelsen og interviews entydigt på, at brugerne af årsrapporter mener, at de vil være dårligere stillet, såfremt dattervirksomheder fritages for regnskabspligt i tråd med EU-direktivets lempelsesmuligheder.

Den gennemgående forklaring herpå er, at brugerne i forbindelse med deres vurdering af virksomheder har brug for at kunne gennemskue aktiviteterne og økonomien i både det konkrete selskab og samspillet mellem en koncern og datterselskaber. Det mener brugerne bliver vanskeligt, hvis dattervirksomheder fritages for regnskabspligt, fordi aktiviteterne kan kamoufleres i et moderselskabs regnskab.

2 Introduktion

I dette kapitel beskrives baggrunden og formålet med analysen, samt hvordan analysen er blevet gennemført.

2.1 Baggrund for analysen

Erhvervsstyrelsen er i øjeblikket i gang med at forberede en større ændring af årsregnskabsloven. Forberedelsen af forslaget til ændring af årsregnskabsloven foregår i tæt samarbejde med Regnskabsrådet, hvor væsentlige interessenter på området er repræsenteret.

Baggrunden for lovændringen er et nyt regnskabsdirektiv fra EU, der sigter mod at lette byrderne for især mindre virksomheder i forbindelse med aflægelse af årsrapport. Direktivet indeholder bl.a. en række lempelsesmuligheder, som de enkelte medlemslande kan vælge, om de vil gennemføre.

I forbindelse med at skabe et informeret beslutningsgrundlag i forbindelse med ændring af årsregnskabsloven, har Erhvervsstyrelsen bl.a. fået gennemført denne analyse af værdien og brugen af regnskabsoplysninger fra især mindre virksomheder.

2.2 Formål med analysen

Det overordnede formål med analysen er at skabe et veldokumenteret grundlag for at vurdere, i hvilket omfang EU-direktivets lempelsesmuligheder set fra et brugerperspektiv kan gennemføres i forbindelse med ændringerne af årsregnskabsloven.

Analysen omfatter årsrapporter fra mindre virksomheder, der er forpligtet til at aflægge årsrapporter efter årsregnskabsloven.

Analysen består af to overordnede dele. Første del er en generel analyse af betydningen af årsrapporter fra mindre virksomheder i forhold til de vigtigste brugere af mindre virksomheders årsrapporter sammenlignet med andre informationskilder. Anden del er en specifik analyse, hvor der fokuseres på brugernes anvendelse af årsrapporter fordelt på tre virksomhedsstørrelser; mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheder (se definition af størrelserne i det følgende).

2.3 Fremgangsmåde

Analysen er blevet gennemført via en kombination af en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse samt opfølgende kvalitative interviews, der har haft til formål at uddybe og nuancere årsager og forklaringer vedrørende brugernes anvendelse af årsrapporter.

2.3.1 Kvantitativ spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskemaundersøgelsens population er opbygget på baggrund af et dataudtræk fra Experians virksomhedsdatabase opdelt på de virksomhedskategorier, der bedst rammer de definerede brugergrupper, jf. afsnit 2.4.2 vedrørende afgrænsning af analysens brugergrupper. Denne bruttoliste er suppleret med kontaktinformationer fra medlemslister fra centrale organisationer i forhold til brugergrupperne. Der er på den baggrund dannet en population bestående af mere end 8500 respondenter fra de fem brugergrupper.

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført som en online spørgeskemaundersøgelse kombineret med telefonsurvey, hvor der er blevet ringet direkte til respondenter med henblik på at opnå en højere svarprocent i forhold til især brugergrupper, der kan være vanskelige at nå via en online spørgeskemaundersøgelse.

Spørgeskemaundersøgelsen samt telefonsurvey har samlet set resulteret i 806 besvarelser fordelt på

brugergrupperne som vist i tabel 2.1 nedenfor. I praksis er respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen blev spurgt, hvilken af de 10 bruger kategorier til venstre i figuren, der bedst repræsenterer dem, som bruger af årsrapporter. Respondenterne har dermed selv afgjort, hvilken brugergruppe de tilhører af hensyn til at opnå så præcis en segmentering som muligt.

Svarprocent siger ikke i sig selv noget om, hvor repræsentativ undersøgelsen er, da vi ikke på forhånd kender den "sande" population af brugere af årsrapporter fra mindre virksomheder. Det afgørende er bortfaldet, hvor vi ikke har grund til at tro, at fordelingen af respondenter i spørgeskemaundersøgelsen afviger væsentligt fra den faktiske fordeling. Dog vil der i forbindelse med undersøgelser af denne type være en tendens til, at brugere, der har en klar mening om fx årsrapporter eller har meget på spil, vil være overrepræsenteret i forhold til gennemsnitsbrugere. Derudover vil der formentlig være et større frafald af personer, der ikke opfatter sig selv som frekvente brugere af årsrapporter.

TABEL 2.1
Sammenhængen mellem analysens fem overordnede brugergrupper og de 10 underkategorier fra spørgeskemaundersøgelsen

Analytikere (44)	Analytikere (53)	6,6%
Journalister (9)		
Banker (74)		
Kreditinstitutioner (5)	Kreditinstitutioner (89)	11,0%
Kreditvurderings- eller kreditoplysningsbureau (10)		
Kunder eller samarbejdspartnere (307)	Samarbejdspartnere (393)	48,8%
Leverandører (86)		
Offentlige myndigheder (42)	Myndigheder (42)	5,2%
Private investorer (149)	Investorer (229)	28,4%
Professionelle investorer (80)		
Total (806)		100%

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Tallene i parentes angiver antallet af respondenter fra de enkelte brugergrupper i spørgeskemaundersøgelsen. Procentangivelserne angiver de aggregerede brugergruppers andel af den samlede respondentgruppe.

Spørgsmålene i spørgeskemaet er udviklet af DAMVAD i samarbejde mellem Erhvervsstyrelsen og er bygget op omkring følgende punkter:

- Basisoplysninger om respondenterne
- Overordnet vurdering af brug og værdi af årsrapporter og andre informationskilder
- Brug og værdi vedrørende specifikke dele af årsrapporten
- Brug og værdi af specifikke noteoplysninger
- Oplysninger om antal ansatte
- Undtagelsesmulighed for dattervirksomheders regnskabspligt
- Uddybende bemærkninger.

Spørgeskemaet blev pilottestet og tilrettet på baggrund af kommentarer fra en række respondenter fra de forskellige brugergrupper, inden spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført blandt den brede population af respondenter.

2.3.2 Kvalitative interviews

De kvantitative informationer fra spørgeskemaundersøgelsen er blevet uddybet og nuanceret gennem 15 kvalitative interviews med repræsentanter fra de fem overordnede brugergrupper, jf. tabel 2.2.

Antallet af interviewpersoner fra de enkelte brugergrupper er forholdsvis jævnt fordelt, og det er ikke hensigten, at fordelingen skal reflektere antallet af surveyrespondenter fra de enkelte brugergrupper.

TABEL 2.2

Antal interviewpersoner fordelt på de fem overordnede brugergrupper

Analytikere	2
Kreditinstitutioner	3
Samarbejdspartnere	4
Myndigheder	3
Investorer	3
I alt	15

Kilde: DAMVAD 2014

Interviewene er blevet gennemført på baggrund af en semi-struktureret interviewguide⁵, der er udarbejdet af DAMVAD i samarbejde med Erhvervsstyrelsen.

Interviewene har haft til formål at få sat nogle flere ord på brugernes anvendelse af virksomhedernes årsrapporter, fx om og i givet fald hvorfor årsrappor-

ter er vigtige sammenlignet med andre informationskilder, hvilken betydning enkelte specifikke dele af årsrapporten tillægges samt hvorfor etc.

Derudover er interviewpersonerne blevet bedt om at forholde sig til troværdigheden af informationerne i årsrapporter samt balancen mellem stor gennemsigthed og ønsket om at lette virksomhedernes administrative byrder. Ved at få respondenterne til at forholde sig til balancen mellem stor gennemsigthed og ønsket om at lette virksomhedernes administrative byrder, er det forsøgt at tage højde for, at de fleste regnskabsbrugere vil opleve det som et tab, hvis der er færre obligatoriske oplysninger i årsrapporten, hvorimod det vil være virksomhederne, der får værdien af de lempede krav.

2.4 Afgrænsning af virksomhedsstørrelser og brugergrupper i analysen

EU-direktivet åbner som nævnt op for, at medlemslandene kan gennemføre en række lempelser i forbindelse med virksomheders udarbejdelse af årsrapporter. Omfanget af eksisterende krav til årsrapporterne og lempelsesmulighederne herfor afhænger imidlertid af virksomhedernes størrelse.

I forbindelse med denne analyse af brugen af årsrapporter, der skal indgå i grundlaget for en vurdering af lempelsesmulighederne, er det derfor vigtigt at få en forståelse af, om der er forskel på brugernes anvendelse af årsrapporter på tværs af virksomhedsstørrelser.

Der er derfor spurgt til brugen af årsrapporter fra tre virksomhedsstørrelser og brugerne er inddelt i fem

⁵ Et semistruktureret interview er struktureret omkring en interviewguide med en liste over centrale emner/spørgsmål, man skal have afdækket. Spørgsmålene har typisk åbne svarmuligheder, der giver intervieweren mulighed for at gå dybere ind i de svar, interviewpersonen giver, samtidig

med at den overordnede ramme for interviewet sikrer, at alle centrale spørgsmål besvares.

overordnede brugergrupper jf. tabel 2.1, der anvendes som segmenteringsgrundlag i forbindelse med analysens resultater.

2.4.1 Afgrænsning af virksomhedsstørrelser

Der skelnes i analysen mellem tre virksomhedsstørrelser⁶:

- Mikrovirksomheder - meget små virksomheder med omsætning under ca. 5 mio. kr. og under 10 ansatte
- Små virksomheder - Regnskabsklasse B virksomheder med omsætning mellem 5-70 mio. kr., og mellem 10-50 ansatte
- Mellemstore virksomheder – Regnskabsklasse C virksomheder med omsætning mellem 70-290 mio. kr., og mellem 50-250 ansatte.

Mens de to sidste kategorier stort set svarer til virksomheder inden for regnskabsklasserne B og C i årsregnskabsloven er mikrovirksomheder ikke defineret i loven. Der åbnes imidlertid som led i EU-direktivet mulighed for, at der kan stilles færre krav til årsrapporter for mikrovirksomheder, hvorfor de er medtaget som en selvstændig kategori i denne analyse af hensyn til at kunne undersøge brugernes anvendelse af informationer fra årsrapporter for meget små virksomheder.

I praksis er respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen, som uddybes nedenfor, blevet spurgt, hvilken størrelse virksomheders årsrapporter de oftest beskæftiger sig med. Den oplysning er blevet brugt til at sortere respondenterne, så de er blevet stillet

spørgsmål, der relaterer sig til netop den virksomhedsstørrelse, de har mest erfaring med at bruge årsrapporter fra.

Derudover har respondenterne haft mulighed for at angive, at de ikke kunne vurdere, hvilken virksomhedsstørrelse de primært beskæftiger sig med. Det kan fx være brugere, der lige hyppigt bruger årsrapporter fra forskellige virksomhedsstørrelser eller brugere, som ikke er opmærksomme på virksomhedernes størrelser. De er i så fald blevet stillet spørgsmål, der relaterer sig til alle virksomhedsstørrelser.

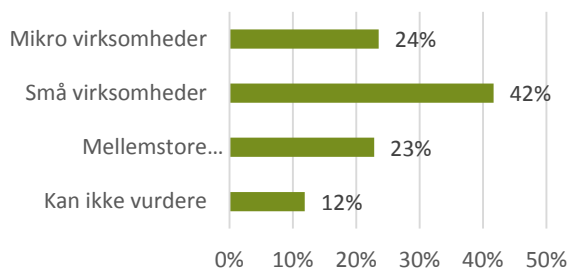
Figur 2.1 neden for viser fordelingen af respondenternes besvarelser af, hvilke virksomhedsstørrelser de primært arbejder med.

⁶ De i analysen anvendte størrelseskriterier til definition af henholdsvis små virksomheder (regnskabsklasse B) og mellemstore virksomheder (regnskabsklasse C-mellem) svarer ikke fuldt ud til årsregnskabslovens mere præcise definitioner. På samme måde er de i analysen anvendte størrelseskriterier til definition af mikrovirksomheder ikke fuldt ud svarende

til EU-direktivets definition. Disse afgrænsninger er anvendt i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen af hensyn til læsevenligheden og respondenternes forståelse af spørgsmålene med henblik på at sikre så høj en svarprocent som muligt.

FIGUR 2.1

Når du bruger årsrapporter, hvilken størrelse virksomhed beskæftiger du dig så oftest med?

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Antal respondenter (N) = 806

2.4.2 Afgrænsning af brugergrupper

Analysen fokuserer på de vigtigste *eksterne* brugeres anvendelse af mindre virksomheders årsrapporter, mens *interne* brugere ikke er en del af analysen (fx ledelsen).

Erhvervsstyrelsen og DAMVAD har på baggrund af eksisterende viden om brugere af årsrapporter defineret fem overordnede brugergrupper og ti undergrupper, jf. tabel 2.1. Analysen tager udgangspunkt i de fem overordnede brugergrupper til højre i tabellen.

Tabellen viser samtidig antallet af respondenter fra hver brugergruppe, der har gennemført spørgeskemaundersøgelsen. Der er opnået flest svar fra respondenter i brugergruppen samarbejdspartnere, hvilket er et udtryk for, at denne brugergruppe dækker over en bredere palette af brugere end de øvrige brugergrupper, hvorfor der er flere potentielle respondenter og udsendt spørgeskema til flere i denne brugergruppe.

3 Brugen af årsrapporter

Kapitlet baseres på både survey-resultater og uddybende informationer fra interviews. Kapitlet opdeles overordnet set i fire hoveddele.

Først præsenteres basisoplysninger om spørgeskemaundersøgelsens respondenter fordelt på brugergrupper samt respondenternes overordnede anvendelse af årsrapporter.

I anden del analyseres betydningen af årsrapporter fra mindre virksomheder i forhold til de vigtigste brugere af mindre virksomheders årsrapporter sammenlignet med andre informationskilder. Denne del af analysen er baseret på spørgeskemabesvarelserne fra brugere, der har angivet, at de primært bruger årsrapporter fra mikro- og små virksomheder.

I tredje del af analysen fokuseres der på brugernes anvendelse af årsrapporter fordelt på tre virksomhedsstørrelser; mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheder.

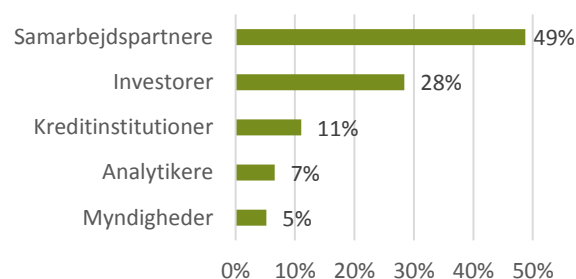
Fjerde del er baseret på informationer fra de kvalitative interviews og handler om balancen mellem lettelse af administrative byrder for virksomhederne på den ene side, og ønsket om gennemsigtighed, som årsrapporterne bidrager til, på den anden side.

3.1 Analysens brugergrupper og deres overordnede anvendelse af årsrapporter

Som nævnt i kapitel 2 er der som led i analysen gennemført en spørgeskemaundersøgelse, som har resulteret i mere end 800 svar fra brugere af virksomheders årsrapporter, fordelt på fem overordnede brugergrupper. Brugergrupperne er defineret af Erhvervsstyrelsen og DAMVAD på baggrund af eksisterende viden om brugere af årsrapporter.

Figur 3.1 viser fordelingen af respondenterne på de fem overordnede brugergrupper, jf. tabel 2.1.

FIGUR 3.1
Fordeling af besvarelser på brugergrupper

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 806
Der er konkret spurgt: "Hvilken kategori repræsenterer bedst dig, som bruger af årsrapporter?"

3.1.1 Virksomhedsstørrelser

Tabel 3.1 viser, hvilke størrelser af virksomheder de forskellige brugergrupper arbejder med, når de bruger årsrapporter.

TABEL 3.1
Brugen af årsrapporter fordelt på størrelsen af de virksomheder brugergrupperne typisk kigger på, når de arbejder med årsrapporter

Brugere	Virksomheder		
	Mikro	Små	Mellemstore
Analytikere	14,9%	34,0%	51,1%
Kreditinstitutioner	36,5%	44,7%	18,8%
Samarbejdspartnere	26,3%	53,8%	19,9%
Myndigheder	23,1%	38,5%	38,5%
Investorer	26,7%	41,7%	31,6%

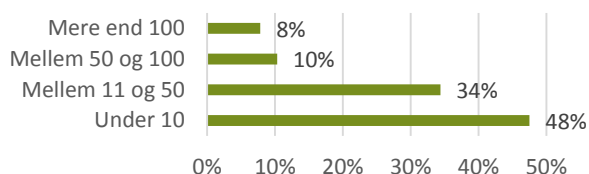
Kilde: DAMVAD 2014
Note: Tabellen er et kryds mellem figurene 2.1 og 3.1. Besvarelser for de respondenter, der angav, at de ikke var i stand til at vurdere, om de primært bruger årsrapporter fra mikro, små eller mellemstore virksomheder, er ikke medtaget (N = 96)

3.1.2 Antallet af årsrapporter brugerne af årsrapporter anvender i løbet af et år

Figur 3.2 viser, hvor mange årsrapporter respondenterne vurderer, at de bruger i løbet af ét år. Næsten halvdelen af respondenterne bruger mindre end 10 årsrapporter om året, mens andre ca. 35 % bruger mellem 11 og 50 årsrapporter om året. Knap 20 % af respondenterne bruger mere end 50 årsrapporter om året.

FIGUR 3.2

Hvor mange årsrapporter vurderer du, at du bruger i løbet af et år (i enten fysisk eller elektronisk form)?

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 806

Tabel 3.2 viser, hvor mange årsrapporter de forskellige brugergrupper typisk anvender i løbet af et år.

Analytikere og kreditinstitutioner er ikke overraskende de brugergrupper, der bruger flest årsrapporter om året, mens myndighederne som gruppe betragtet, er dem, der bruger færrest årsrapporter fra virksomheder i løbet af et år.

Det er måske overraskende, at investorer som gruppe ikke bruger flere årsrapporter i løbet af et år, end det er tilfældet.

TABEL 3.2

Antallet af årsrapporter de forskellige brugergrupper typisk arbejder med i løbet af et år

Brugere	Antal årsrapporter årligt			
	< 10	11 - 50	51 -100	> 100
Analytikere	45,3%	26,4%	15,1%	13,2%
Kreditinstitutioner	19,1%	31,5%	20,2%	29,2%
Samarbejds partnere	52,2%	35,6%	8,4%	3,8%
Myndigheder	81,0%	16,7%	2,4%	0,0%
Investorer	45,0%	38,4%	10,0%	6,6%

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Tabellen er et kryds mellem figurene 3.1 og 3.2

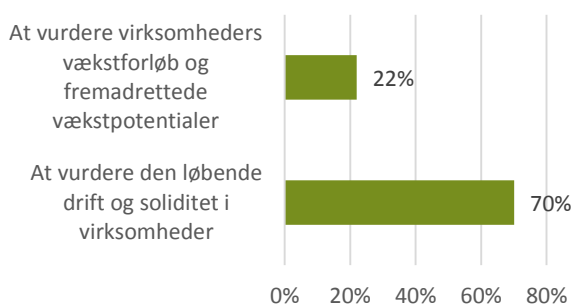
3.1.3 Formålet med at bruge årsrapporter

Figur 3.3 viser, hvad respondenternes primære formål med at bruge årsrapporter er. I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de blevet bedt om, at vurdere, om de primært bruger årsrapporter til at vurdere virksomheders vækstforløb og -potentiale, eller om de i højere grad kigger på virksomhedernes drift og soliditet.

Lige over 20 % af alle respondenterne angiver, at det primære formål med at bruge årsrapporter er at vurdere virksomheders fremadrettede vækstpotentiale, mens ca. 70 % angiver, at deres primære formål med at bruge årsrapporter er at vurdere den løbende drift og soliditet i virksomheder. De resterende respondenter har svaret, at de ikke kan vurdere det. Årsrapporterne bruges således i overvejende grad til at vurdere virksomhedernes løbende drift og soliditet.

FIGUR 3.3

Når du bruger årsrapporter, hvad er så formålet hermed?

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 742

Figur 3.4 viser forskellene på de forskellige brugergrupperes formål med at bruge årsrapporter. Kreditinstitutionerne bruger næsten udelukkende årsrapporterne til at vurdere den løbende drift og soliditet i virksomhederne, mens investorer og analytikere i langt højere grad også bruger årsrapporter til at vurdere virksomheders vækstforløb og fremadrettede vækstpotentialer.

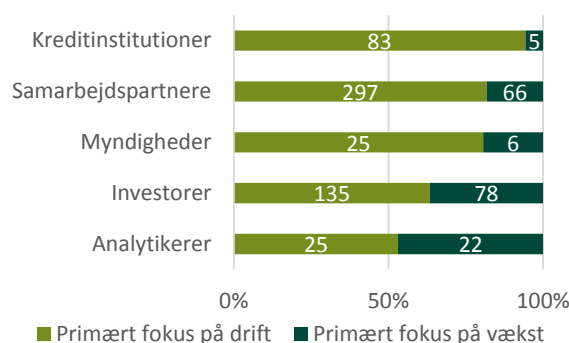
At der er forskel mellem brugergruppernes formål med at bruge årsrapporter er forventeligt, og resultaterne er således ikke overraskende. Kreditinstitutioner vil naturligt have et mere snævert fokus på, om virksomhederne kan forventes at honorere deres gældsforpligtelser på den relativt korte bane, mens investorer og analytikere typisk i højere grad vil have fokus på virksomhedernes udvikling og vækstpotentialer på den lidt længere bane.

Der er ligeledes forventeligt, at besvarelserne fra samarbejdspartnere og myndigheder ligger, hvor de gør relativt til de andre brugergrupperes besvarelser. For disse brugergrupper handler anvendelsen af virksomheders årsrapporter i høj grad om at sikre

sig, at leverandører, kunder og andre samarbejdspartnere er i stand til at betale deres regninger til tiden og har ressourcerne til at kunne levere de ydelser, der indgår i samarbejde om.

FIGUR 3.4

De forskellige brugergrupperes formål med at bruge årsrapporter

Kilde: DAMAVD 2014
Note: Figuren viser et kryds mellem figurene 3.1 og 3.3

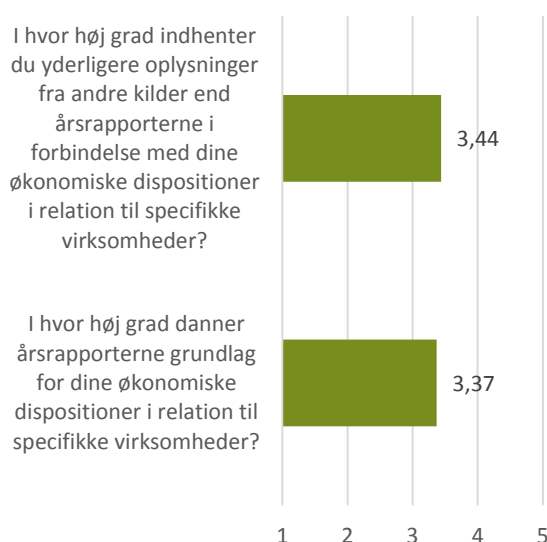
3.1.4 Årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner

Figur 3.5 vedrører respondenternes anvendelse af virksomheders årsrapporter som grundlag for deres økonomiske dispositioner, og om de bruger yderligere eller alternative informationskilder i den sammenhæng. Figuren viser gennemsnittet af respondenternes besvarelser på en skala fra 1 til 5, hvor 1 angiver "sjældent eller aldrig", 2 angiver "sjældent", 3 angiver "jævnligt", 4 angiver "ofte" og 5 angiver "meget ofte". Figuren viser således, at respondenterne som samlet gruppe betragtet jævnligt til ofte anvender yderligere oplysninger ud over årsrapporterne i forbindelse med økonomiske dispositioner (45 % svarer ofte eller meget ofte), og at respondenterne jævnligt til ofte anvender årsrapporterne som grundlag for at foretage økonomiske dispositioner (47 % svarer ofte eller meget ofte).

Figuren indikerer således, at årsrapporterne danner grundlag for økonomiske dispositioner, men at de ikke står alene. De suppleres af informationer fra andre kilder. Det drejer sig typisk om virksomhedernes hjemmesider samt personlig kontakt med virksomhedens ledelse, jf. tabel 3.4.

Samtidig viser tabellen, at myndighederne er den brugergruppe, der i mindste omfang indhenter informationer fra andre kilder end årsrapporterne. Særligt investorer, analytikere og kreditinstitutioner angiver, at de indhenter informationer fra andre kilder ud over årsrapporterne.

FIGUR 3.5
Årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 771 og 772

Tabel 3.3 viser, i hvor høj grad årsrapporterne danner grundlag for økonomiske dispositioner for de forskellige brugergrupper, samt i hvor høj grad de forskellige brugergrupper indhenter yderligere oplysninger fra andre kilder end årsrapporterne.

Tabellen viser, at det i overvejende grad er kreditinstitutionerne, der anvender årsrapporterne som grundlag for økonomiske dispositioner, mens myndighederne i det mest begrænsede omfang anvender årsrapporterne som grundlag for økonomiske dispositioner.

Det billede, som figur 3.5 og tabel 3.3 tegner af brugergruppernes anvendelse af virksomhedernes årsrapporter, bekræftes af informationerne fra interviewene.

Myndighederne bruger i vid udstrækning årsrapporter til udvælgelse af leverandører i forbindelse med offentlige udbud af såvel serviceopgaver som produkter, it-systemer mv, hvor der er fokus på leverandørers soliditet, og om de har ressourcerne til at kunne levere de aftalte ydelser. Det vil i den sammenhæng ofte være myndighederne, der står som køber af en ydelse, og derfor være dem, der skylder virksomhederne penge og ikke den anden vej rundt. Derudover bruger myndighederne virksomhedernes årsrapporter til at vurdere, om virksomhederne

lever op til en række formelle krav i forbindelse med fx overholdelse af lovgivning.

Omvendt forholder det sig for kreditinstitutioner og investorer, der anvender årsrapporterne som kilde til information i relation til konkrete økonomiske dispositioner, fx vurdering af virksomhedernes evner til at betale gæld (risikovurdering), eller skabe profit, hvor det vil være, investorerne og kreditinstitutionerne der har penge på spil. De vil derfor også være tilbøjelige til at indhente yderligere informationer, der kan kvalificere deres beslutningsgrundlag.

Samarbejdspartnere anvender primært andre virksomheders årsrapporter som kilde til vurdering af

TABEL 3.3

De forskellige brugergrupperes anvendelse af årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner

Årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner					
	I hvor høj grad danner årsrapporterne grundlag for økonomiske dispositioner?				
Brugere	Aldrig eller i meget lav grad	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Kreditinstitutioner	1,1%	1,1%	15,7%	41,6%	40,4%
Analytikere	14,0%	7,0%	30,2%	37,2%	11,6%
Investorer	5,4%	11,2%	34,8%	35,7%	12,9%
Samarbejdspartnere	7,9%	13,7%	38,8%	26,9%	12,7%
Myndigheder	19,4%	8,3%	44,4%	25,0%	2,8%
	I hvor høj grad indhentes der yderligere oplysninger fra andre kilder end årsrapporterne i forbindelse med økonomiske dispositioner?				
Brugere	Aldrig eller i meget lav grad	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Kreditinstitutioner	3,4%	7,9%	30,3%	38,2%	20,2%
Analytikere	9,1%	11,4%	11,4%	43,2%	25,0%
Investorer	4,9%	4,5%	26,5%	35,9%	28,3%
Samarbejdspartnere	6,8%	17,6%	36,7%	24,9%	13,9%
Myndigheder	17,1%	14,3%	40,0%	17,1%	11,4%

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Tabellen viser et kryds mellem figurerne 3.1 og 3.5. Respondenter der har svaret, at de ikke kan vurdere, er ikke medtaget i ovenstående tabel. Antallet af respondenter for de enkelte brugergrupper er: Kreditinstitutioner (N = 52-73), Analytikere (N = 21-30), Investorer (N = 109-143), Samarbejdspartnere (N = 148-150) og Myndigheder (N = 10).

eksisterende og nye kunders soliditet og kreditværdighed. Derudover bruges årsrapporterne også til identifikation af nye kunder, til markedsovervågning og til at holde øje med, hvordan konkurrenter klarer sig.

En meget stor andel af analytikerne angiver, at de i høj eller meget høj grad anvender årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner. Det er overraskende, idet det var forventningen, at analytikere fx bruger årsrapporter til branche- og markedsanalyser, der bruges internt eller sælges på markedet som videngrundlag for andre parter. Dertil kommer, at analytikerne som gruppe dækker over både analytikernes og journalisternes anvendelse af årsrapporter, hvilket må forventes at variere meget. Fx må det forventes, at journalisterne typisk bruger årsrapporter til at undersøge en virksomheds udvikling over tid og til at undersøge, om der er uregelmæssigheder eller succeshistorier i forbindelse med journalistiske artikler. Journalisterne kan således ikke forvente at lægge brugen af årsrapporter til grund for økonomiske dispositioner. Journalisterne udgør imidlertid alene ca. 20 % af den samlede gruppe jf. tabel 2.1.

3.2 Brugernes anvendelse af årsrapporter fra mikro- og små virksomheder

Dette afsnit indeholder en generel analyse af virksomhedernes brug af årsrapporter som informationskilde sammenlignet med andre informationskilder. Der inddrages imidlertid alene besvarelser fra brugere, der primært anvender årsrapporter fra mikro- og små virksomheder (jf. definition heraf som er præsenteret i afsnit 2.4.1).

Der er i den gennemførte spørgeskemaundersøgelse spurgt til respondenternes brug af seks forskellige informationskilder i forbindelse med deres

vurdering af specifikke virksomheder, og efterfølgende til deres vurdering af værdien af de seks informationskilder. Det drejer sig om informationskilderne; årsrapporten, personlig kontakt til virksomhedens ledelse, budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden, virksomhedens hjemmeside, databaser fra fx Danmarks Statistik og Experian mv. samt endelig andre informationskilder som fx sociale medier. De specifikke spørgsmål i surveyet var:

- Hvor ofte bruger du de følgende kilder til information, når du vurderer/analyserer virksomheder?
- Hvordan vurderer du værdien af de følgende informationskilder, når du vurderer/analyserer virksomheder?

Der er endvidere spurgt til brugernes vurdering af fem forskellige informationskilder i forbindelse med deres vurdering af fx specifikke brancher og efterfølgende til deres vurdering af værdien af de fem informationskilder.

Figurerne 3.6 – 3.11 viser respondenternes vurdering af deres brug af og værdien af årsrapporter som informationskilde sammenlignet med andre informationskilder på tværs af brugergrupper og separat for de fem brugergrupper.

I nedenstående tekstboks fremgår en læsevejledning til figurerne.

Læsevejledning til figurer, der viser brug og værdi

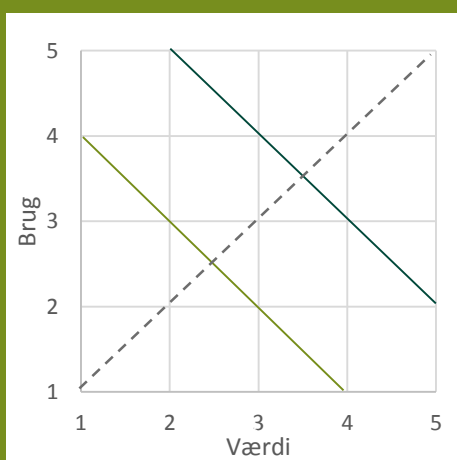
Figurer der viser brugernes vurdering af brug og værdi skal læses således, at den vandrette akse med betegnelsen "værdi" angiver den værdi, som respondenterne i en given brugergruppe som gennemsnit betragtet vurderer, at den enkelte informationskilde har på en fem trins skala:

- 1 = meget lav værdi
- 2 = lav værdi
- 3 = middel
- 4 = høj værdi
- 5 = meget høj værdi

Den lodrette akse med betegnelsen "brug" angiver, i hvor høj grad respondenterne som gennemsnit betragtet vurderer, at de bruger den givne informationskilde på en femtrins skala:

- 1 = aldrig eller meget sjældent
- 2 = sjældent
- 3 = jævnlige
- 4 = ofte
- 5 = meget ofte

Forholdet mellem brugen og værdien angiver den samlede "betydning" af de enkelte informationskilder. Jo tættere på figurens øverste højre hjørne den enkelte informationskilde er placeret (her illustreret med den stiplede linje), desto mere betydningsfuld vurderer brugergrupperne informationskilden.

De skrå fuldt optrukne streger, der går gennem punkterne (2,5;2,5 og 3,5;3,5), angiver henholdsvis lav, middel og høj vurdering. Ligger et punkt over den øverste streg, er dette således et udtryk for, at respondenterne angiver, at det både er en informationskilde, som de bruger meget, og som samtidig har høj værdi. Ligger punkterne mellem stregerne, angiver det, at respondenterne angiver, at det er en informationskilde, som nogle gange anvendes, og som har middel værdi. Ligger punktet under den nederste streg, er det et udtryk for, at respondenterne typisk vurderer, at det er en informationskilde, som de sjældent bruger, og som har mindre værdi.

Kilde: DAMVAD 2014

3.2.1 Brugergruppernes samlede anvendelse af årsrapporter

Som det fremgår af figur 1.1 i resumeet, der viser respondenternes vurdering af brugen og værdien af de seks informationskilder på tværs af brugergrupperne, er årsrapporten den informationskilde, som survey-respondenterne vurderer, at de bruger oftest, og som har den højeste værdi. Herudover vurderes også personlig kontakt til ledelsen og virksomhedens hjemmeside at være betydningsfulde informationskilder.

Dog er der i relation til personlig kontakt til ledelsen og virksomhedens hjemmeside den forskel, at selvom den personlige kontakt til ledelsen vurderes at have høj værdi, bruges den ikke i lige så høj grad som virksomhedernes hjemmesider. Omvendt bruges virksomhedernes hjemmesider ofte, men vurderes ikke at have lige så høj værdi som den personlige kontakt til ledelsen. Det er der formentlige flere forklaringer på.

En kan være, at det er lettere og mere uforpligtende at tage et hurtigt tjek på virksomhedernes hjemmeside end at tage kontakt til ledelsen. Samtidig er man som bruger klar over, at virksomhedernes

hjemmesider i høj grad fungerer som markedsføringsplatform, og derfor ikke nødvendigvis giver det fulde billede af en virksomheds aktiviteter og formåen.

Har man som bruger behov for mere dybdegående viden om virksomheden i forbindelse med vurdering af finansiel karakter, peger brugerne omvendt på, at personlig kontakt med virksomhedernes ledelse anvendes som informationskilde. Det drejer sig fx om at indhente viden om specifikke driftsrelaterede oplysninger eller andre former for detaljeret viden om forretningsaktiviteter. Dette er dog formentlig en informationskilde, der for flere brugergrupper ikke i praksis vil være en mulighed på grund af konkurrencehensyn mv.

I bunden af spektret findes de tre informationskilder budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden; databaser fra fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance og Andre informationskilder (herunder fx sociale medier). Disse vurderes alle at have en relativt lav betydning.

At årsrapporten er den enkeltstående mest betydningsfulde kilde til information for regnskabsbrugere understreges af informationerne fra de kvalitative interviews. På tværs af de fem brugergrupper peges der på, at årsrapporten er den første informationskilde, man undersøger i forbindelse med vurdering af en virksomhed, og at informationerne i virksomhedernes årsrapporter opfattes som meget troværdige og af høj kvalitet. Det gælder især de revisorpåtegnede årsrapporter, som brugerne tillægger autoritet og blåstemplingsværdi. Forklaringerne er, at informationerne og data i årsrapporterne er udarbejdet på ensartet og struktureret vis, fastlagt af formelle regler, der bl.a. gør det muligt at sammenligne informationer fra årsrapporter på tværs af virksomheder, hvilket tillægges stor værdi.

Derudover tillægger flere af interviewrespondenterne det stor værdi, at man i årsrapporterne for virksomheder i regnskabsklasse C, og andre virksomheder, der vælger at medtage disse oplysninger frivilligt, kan følge virksomhedernes udvikling over en femårig periode.

Årsrapporten står imidlertid sjældent alene som informationskilde. Især avancerede brugere som fx banker, kreditinstitutioner og investorer, der går mere i dybden med virksomhedernes årsrapporter end de overordnede nøgletal, indhenter supplerende viden via fx personlig kontakt med en given virksomheds ledelse, branche- og markedsanalyser, oplysninger fra RKI, erfaringer fra samarbejdspartnere, kreditforsikringsoplysninger mv. Det drejer sig bl.a. om, at brugerne kan have brug for at få et mere aktuelt billede af virksomhedernes udvikling og præstationer, end årsrapporterne giver mulighed for, fordi især de faktuelle oplysninger i årsrapporter er historiske.

Flere regnskabsbrugere peger på, at det kan være en udfordring, at der er mulighed for at anvende forskellig regnskabspraksis, som kan medføre store forskelle i regnskaber, og som gør årsrapporterne mindre sammenlignelige. Det betyder, at fx nogle banker opbygger deres egne efterbehandlingssystemer, før årsrapporterne kan bruges.

Tabel 3.4 viser de konkrete værdier for punkterne i figur 1.1 rangeret efter, i hvor høj grad de individuelle informationskilder bruges. Det fremgår af tabellen, at årsrapporterne er den mest anvendte informationskilde tæt efterfulgt af virksomhedens hjemmeside. Begge vurderes at blive brugt ofte.

Brugerne peger på, at personlig kontakt til ledelsen bruges jævnligt, mens budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden; databaser fra fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance

og andre informationskilder (herunder fx sociale medier) anvendes mindre hyppigt.

TABEL 3.4

Specifikke værdier for respondenternes angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,84	3,99	7,83
Personlig kontakt til ledelsen	3,10	3,91	7,01
Virksomhedens hjemmeside	3,68	3,10	6,78
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,54	2,47	5,97
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,46	2,91	5,37
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,63	3,34	5,20

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 563-518

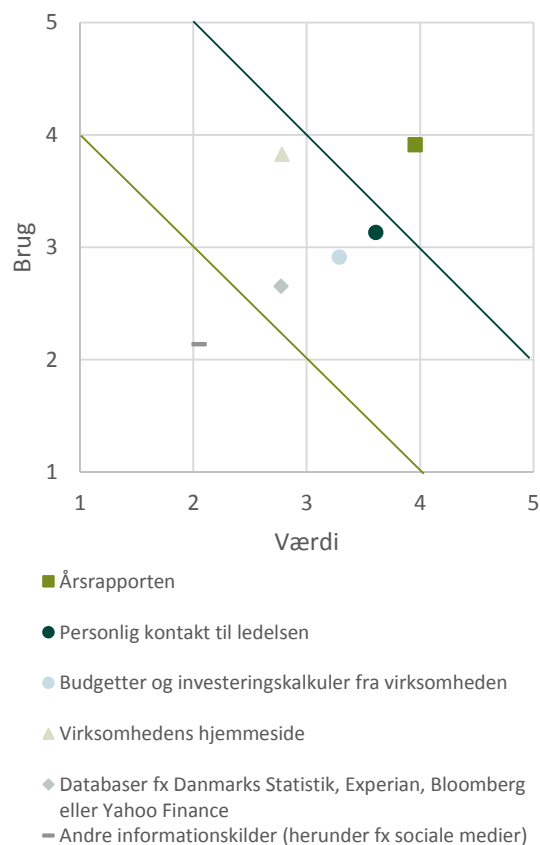
3.2.2 Anvendelsen af årsrapporter segmenteret på brugergrupper

Figur 3.6 viser analytikernes vurdering af betydningen af de forskellige informationskilder. Deres vurdering er et langt stykke ad vejen sammenfaldende med vurderingen på tværs af brugergrupper. Dog vurderes andre informationskilder betydeligt lavere, end det gøres af respondentgruppen som helhed.

Analytikere

Årsagerne til, at årsrapporten af analytikerne vurderes som den mest betydningsfulde informationskilde, handler bl.a. om, at årsrapporter er en bredt anerkendt og troværdig informationskilde, hvor oplysningerne bygger på formaliserede standarder for regnskabspraksis. Herudover fremhæver interviewrespondenter, at det er positivt, når der er en revisorpåtegning, om end det ikke er en garanti.

FIGUR 3.6
Analytikere

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 47-53, baseret på de der indledningsvist har besvaret mikro- eller små virksomheder

Tabel 3.5 viser de konkrete værdier for punkterne i figur 3.6 rangeret efter betydningen af de enkelte informationskilder.

TABEL 3.5

Specifikke værdier for analytikerens angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,91	3,96	7,87
Personlig kontakt til ledelsen	3,13	3,61	6,74
Virksomhedens hjemmeside	3,83	2,78	6,61
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,91	3,29	6,20
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,65	2,77	5,42
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,14	2,05	4,19

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 47-53

Kreditinstitutioner

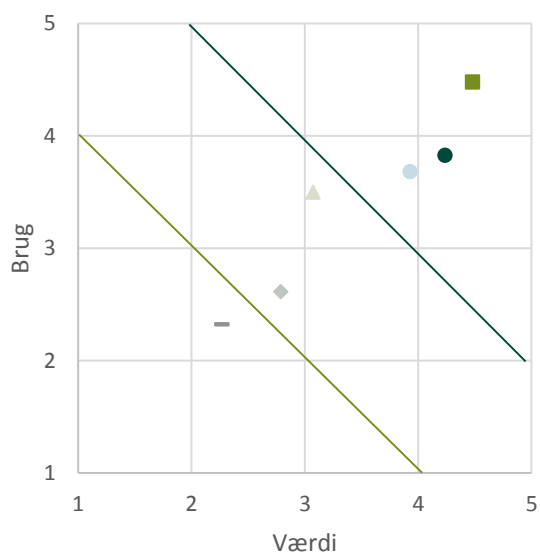
Figur 3.7 viser kreditinstitutionernes vurdering af betydningen af de enkelte informationskilder. Hvad angår kreditinstitutionernes vurdering af betydningen af de enkelte informationskilder, er der en meget markant spredning.

Årsrapporter, personlig kontakt til ledelsen og virksomhedernes budgetter og investeringskalkuler er betydelige informationskilder med årsrapporterne som den mest betydningsfulde.

Virksomhedernes hjemmeside og databaser fra fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance ligger i midterfeltet, hvad angår betydningen, mens andre informationskilder ligger i bunden og således ikke er en betydningsfuld informationskilde.

FIGUR 3.7

Kreditinstitutioner

- Årsrapporten
- Personlig kontakt til ledelsen
- Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden
- ▲ Virksomhedens hjemmeside
- ◆ Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance
- Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 65-69, baseret på de der indledningsvist har besvaret mikro eller små virksomheder

Tabel 3.6 viser de konkrete værdier for punkterne i figur 3.7 rangeret efter betydningen af de enkelte informationskilder.

Informationerne fra de kvalitative interviews peger på, at kreditinstitutioner lægger stor vægt på årsrapporternes systematisering og sammenligneligheden af virksomhedernes oplysninger på tværs af brancher. Derudover har kreditinstitutioner typisk også oparbejdet solide egne databaser og systemer, der sammen med kundemøder har stor betydning i forbindelse med vurdering af fx virksomheders risikoprofil og kreditværdighed. Endelig har denne brugergruppe ofte mulighed for at kræve yderligere oplysninger fra virksomhederne, fx uddybende budgetter, hvis virksomhederne skal låne penge eller forøge deres kassekredit.

Overordnet kan man sige, at informationerne fra survey og interviews indikerer, at kreditinstitutioner og banker i højere grad end de øvrige brugergrupper er fokuseret på facts i form af nøgletal i forbindelse med vurdering af virksomheder og økonomiske dispositioner.

TABEL 3.6

Specifikke værdier for kreditinstitutioners angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	4,48	4,48	8,96
Personlig kontakt til ledelsen	3,83	4,24	8,07
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	3,68	3,93	7,61
Virksomhedens hjemmeside	3,50	3,07	6,57
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,61	2,79	5,4
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,32	2,27	4,59

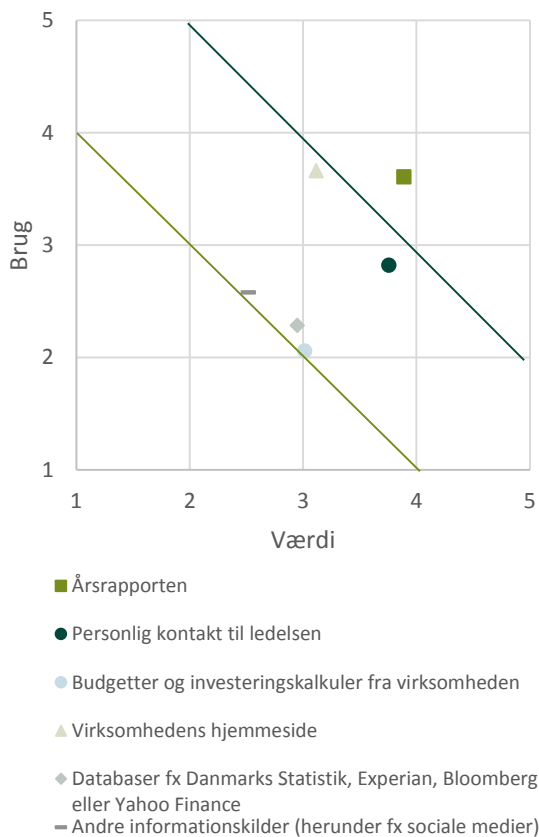
Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 65-69

Samarbejdspartnere

Figur 3.8 viser samarbejdspartneres vurdering af betydningen af de enkelte informationskilder. I modsætning til kreditinstitutionerne er spredningen i vurderingen af betydningen af de enkelte informationskilder mere begrænset, om end mønstret i informationskildernes relative placering er ensartet. Det er således årsrapporterne, personlig kontakt til ledelsen og virksomhedernes hjemmesider, der betyder relativt mest som informationskilder med årsrapporterne i front. De øvrige informationskilder vurderes således at have lav til middel betydning.

FIGUR 3.8
Samarbejdspartnere

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 255-273, baseret på de der indledningsvist har besvaret mikro eller små virksomheder

Der er dog en væsentlig forskel fra kreditinstitutionernes anvendelse af andre informationskilder. Således vurderes budgetter og investeringskalkuler fra virksomhederne af samarbejdspartnere at være den mindst betydningsfulde informationskilde, jf. tabel 3.7, der viser de konkrete værdier for punkterne i figur 3.8 rangeret efter betydningen af de enkelte informationskilder.

Også i forbindelse med de kvalitative interviews har samarbejdspartnere peget på årsrapporter, som den vigtigste og første kilde til information i forbindelse

med vurdering af fx konkurrenter og potentielle samarbejdsvirksomheder. Det forklares med, at årsrapporterne giver et godt overblik, og at det ville være besværligt, hvis man skulle til at indhente tilsvarende oplysninger fra en række forskellige kilder. Samarbejdspartnere har heller ikke nødvendigvis mulighed for at få adgang til disse oplysninger som fx kreditinstitutioner. I praksis suppleres oplysningerne fra årsrapporter typisk med viden fra andre kilder som fx netværk, kunder, markedsanalyser etc.

TABEL 3.7
Specifikke værdier for samarbejdspartneres angivelse af brug og værdi af årsrapporter samt beregning af betydning

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,61	3,89	7,50
Virksomhedens hjemmeside	3,66	3,12	6,78
Personlig kontakt til ledelsen	2,82	3,76	6,58
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,29	2,95	5,24
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,58	2,52	5,10
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,06	3,01	5,07

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 255-273

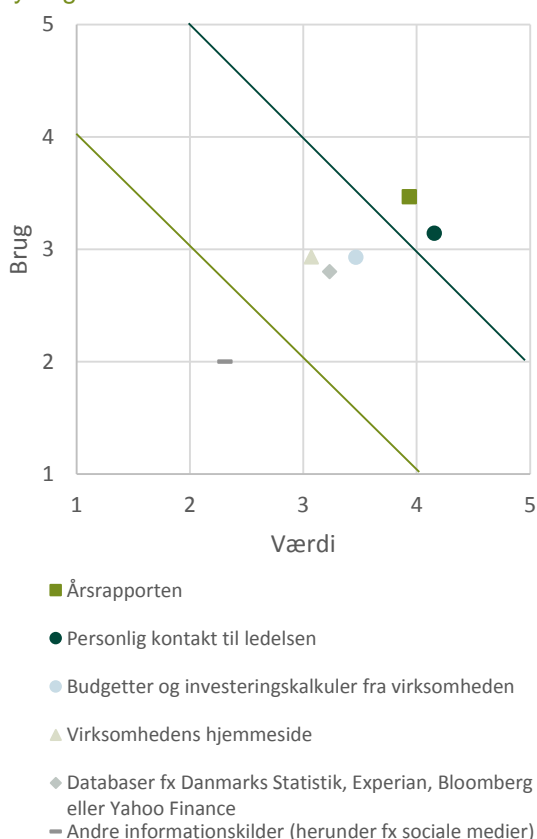
Myndigheder

Figur 3.9 viser myndighedernes vurdering af betydningen af de seks informationskilder. Ligesom det var tilfældet med samarbejdspartnerne, er der relativt lille spredning på vurderingen af betydningen af de enkelte informationskilder.

Årsrapporterne og den personlige kontakt til ledelsen er de mest betydningsfulde informationskilder, men de øvrige med undtagelse af andre informationskilder (herunder fx sociale medier) vurderes at have middel betydning. Andre informationskilder (herunder fx sociale medier) vurderes markant lavere end de øvrige og anvendes således sjældent og vurderes til at have lav betydning.

I relation til figur 3.9 er det dog vigtigt at understrege, at antallet af respondenter (N) er relativt lavt, hvorfor resultaterne skal anvendes med forsigtighed.

FIGUR 3.9
Myndigheder

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 13-15, baseret på de der indledningsvist har besvaret mikro- eller små virksomheder

Tabel 3.8 viser de konkrete værdier for punkterne i figur 3.9 rangeret efter betydningen af de enkelte informationskilder.

Informationerne fra de kvalitative interviews peger på, at offentlige myndigheder typisk anvender virksomheders årsrapporter i forbindelse med udvælgelse af leverandører, og årsrapporten udgør tilstrækkeligt grundlag herfor. I de tilfælde, hvor andre oplysninger er nødvendige, bruges fx virksomhedernes hjemmesider og RKI.

TABEL 3.8
Specifikke værdier for myndigheders angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,47	3,93	7,40
Personlig kontakt til ledelsen	3,14	4,15	7,30
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,93	3,46	6,39
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,80	3,23	6,03
Virksomhedens hjemmeside	2,93	3,07	6,00
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,00	2,31	4,31

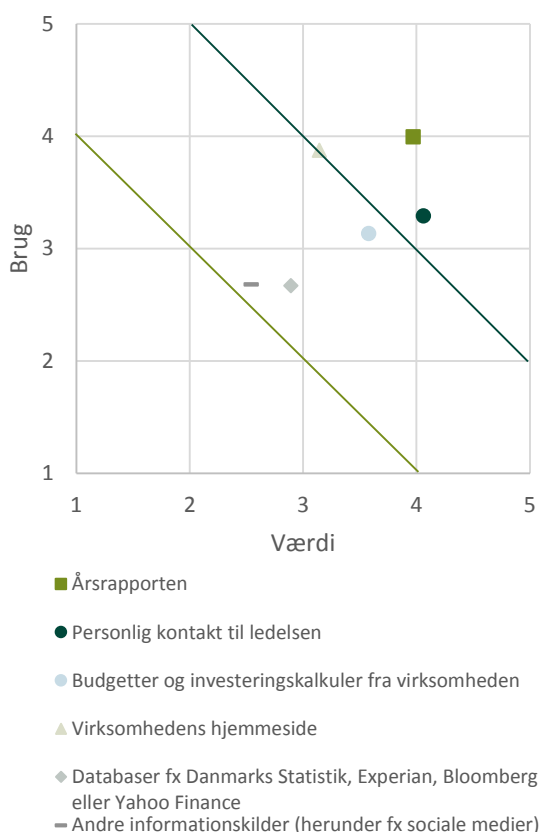
Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 13-15

Investorer

Figur 3.10 viser investorernes vurdering af betydningen af informationskilderne. Igen er det årsrapporter og den personlige kontakt til ledelsen, der er de mest betydningsfulde informationskilder, mens

databaser (fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance) og andre informationskilder (herunder fx sociale medier) vurderes mindst betydningsfulde.

FIGUR 3.10
Investorer

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 128-138, baseret på de der indledningsvist har besvaret mikro eller små virksomheder

Tabel 3.9 viser de konkrete værdier for punkterne i figur 3.10 rangeret efter betydningen af de enkelte informationskilder.

I forbindelse med de kvalitative interviews har investorerne understreget, at årsrapporter er en meget vigtig informationskilde, fordi de er det troværdige

udgangspunkt for vurdering af en virksomheds præstationer og soliditet, som indsamling af supplerende information hviler på. Den høje troværdighed skyldes ifølge interviewpersonerne ikke mindst revisionen og de "fastlagte spilleregler" for udarbejdelsen af årsrapporten, der er med til at blåstempe rigtigheden af informationerne og som er med til at give en struktureret og ensrettet måde at rapportere på. Årsrapporterne er imidlertid helhedsbetragtningen af virksomheden baseret på aggregerede og ifølge interviewrespondenterne ikke helt aktuelle informationer, hvorfor det kan være vanskeligt at udlede noget om værdien af nyere aktiviteter i virksomheden. Det fremhæves på den baggrund, at der kan være behov for, at supplere med yderligere og mere specifikke driftsrelaterede oplysninger. Disse fås oftest alene gennem direkte kontakt med virksomheden. Det kan fx være oplysninger om performance for specifikke produktions- og produktlinjer, der vurderes at have afgørende betydning for den fremadrettede drift og udvikling.

TABEL 3.9

Specifikke værdier for investorers angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,99	3,97	7,96
Personlig kontakt til ledelsen	3,29	4,06	7,35
Virksomhedens hjemmeside	3,88	3,14	7,02
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	3,13	3,58	6,71
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,67	2,89	5,56
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,68	2,54	5,22

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 128-138

Tendenser på tværs af brugergrupper

Samlet set er der ikke så store forskelle på de forskellige brugergruppers vurdering af betydningen af de enkelte informationskilder. Årsrapporter og personlig kontakt til ledelsen ligger konsekvent højt, mens databaser (fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance) og andre Informationskilder (herunder fx sociale medier) ligger konsekvent lavt.

I forhold til årsrapporter og personlig kontakt til ledelsen er det interessant at bemærke, at årsrapporterne af brugerne konsekvent vurderes at være den mest betydningsfulde af de to, men at den personlige kontakt til ledelsen af flere brugergrupper vurderes til at have højere værdi som informationskilde end årsrapporten. Dog er den personlige kontakt

ikke en informationskilde, der bruges i samme omfang som årsrapporterne. Formentlig fordi det for flere brugergrupper ikke i praksis vil være en mulighed.

Kreditinstitutionerne skiller sig ud som de mest hyppige brugere af årsrapporter og tillægger årsrapporter, personlig kontakt til ledelsen samt virksomhedernes budgetter og investeringskalkuler stor betydning som informationskilder i deres arbejde med vurdering af specifikke virksomheder.

Undersøgelsen viser, at årsrapporter, på tværs af de fem brugergrupper, er den hyppigst anvendte informationskilde til vurdering af virksomheder, og at årsrapporter samtidig den informationskilde, brugerne tillægger størst værdi. Årsrapporterne vurderes således at være den mest betydningsfulde kilde til information om virksomheder for respondenterne på tværs af brugergrupperne.

3.2.3 Brugernes anvendelse af informationskilder ved vurdering af fx en branche

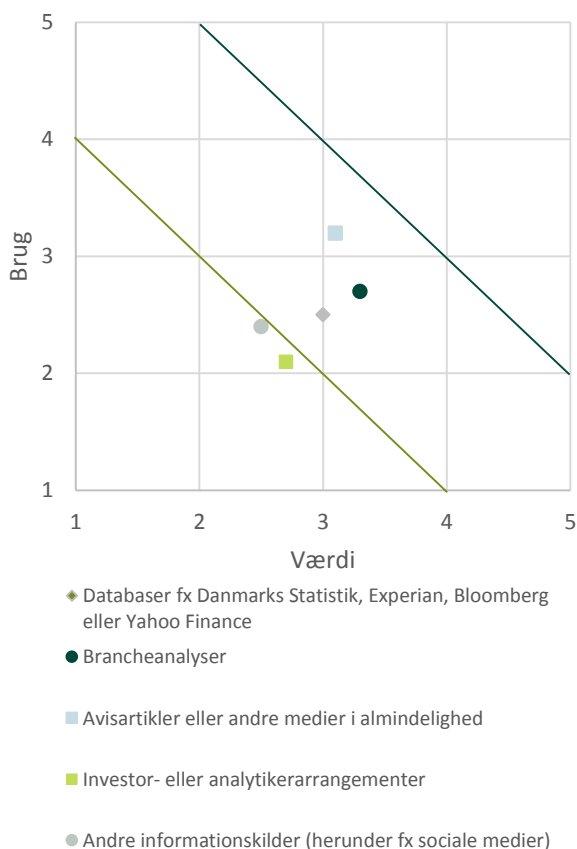
Der er i tillæg til spørgsmålene vedrørende virksomhedernes brug af forskellige informationskilder i forbindelse med vurdering af specifikke virksomheder, spurgt til brugernes anvendelse af generelle informationskilder i forbindelse med vurderinger af fx brancher.

De specifikke informationskilder, der er spurgt til, er:

- Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance
- Brancheanalyser
- Avisartikler eller andre medier i almindelighed
- Investor- eller analytikerarrangementer
- Andre informationskilder (herunder fx sociale medier).

Det generelle billede på tværs af brugergrupperne er, at de fem informationskilder ikke har stor betydning i absolutte termer, jf. figur 3.11. Brugerne vurderer, at det er avisartikler eller medier i almindelighed samt brancheanalyser, der er de mest betydningsfulde informationskilder i relation til vurderinger af brancher, mens fx investorarrangementer ikke tillægges stor betydning.

FIGUR 3.11
Brugernes vurdering af brug og værdi af de følgende kilder til information i forbindelse med vurdering/analyse af brancher?

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 641-764

3.3 Brugernes vurdering af specifikke elementer i årsrapporter og noteoplysninger

I denne del af analysen fokuseres der på brugernes anvendelse af de konkrete informationer i årsrapporterne, der ikke er krav om i det nye regnskabsdirektiv. Det drejer sig om hhv. årsrapporternes indhold vedrørende specifikke dele og noteoplysninger, herunder note om antal ansatte. Endelig spørges der til undtagelsesmuligheden for dattervirksomheders regnskabspligt.

Respondenternes anvendelse af årsrapporter er segmenteret på de tre virksomhedsstørrelser, mikro-, små og mellemstore virksomheder (se afsnit 2.4.1 for uddybende afgrænsning af de tre segmenter), som respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen selv har angivet, at de primært bruger. Derudover fokuseres der i tråd med opgavebeskrivelsen på, hvilke oplysninger i årsrapporterne brugere hyppigst anvender og mener har størst værdi på tværs af brugergrupperne.

Denne opdeling af respondenternes besvarelser på virksomhedsstørrelser skyldes, at de konkrete regnskabskrav, der er mulighed for at lempe som følge af EU-direktivet, omfatter forskellige grupper af virksomheder.

Resultaterne suppleres med brugernes begrundelser fra de kvalitative interviews om, hvorfor nogle elementer eller oplysninger bruges mere end andre, og hvorfor de vurderes at være mere betydningsfulde.

3.3.1 Brug og værdi af specifikke elementer i årsrapporter

Der er i analysens figurer i nogle tilfælde brugt forkortelser for de specifikke dele i årsrapporterne for at gøre figurerne mere overskuelige, mens der i

selve spørgeskemaundersøgelsen er anvendt længere beskrivelser af hensyn til at hjælpe respondenternes forståelse. Begge dele fremgår af tabel 3.10 neden for sammen med en angivelse af, for hvilke virksomhedsstørrelser lempelsesmulighederne er relevante.

Der er i spørgeskemaet spurgt til henholdsvis brugen og værdien af specifikke dele i årsrapporter. Konkret er der spurgt til:

- Hvor **ofte bruger** du følgende specifikke elementer i årsrapporter, når du vurderer/analyserer virksomheder?

- Hvordan vurderer du **værdien** af følgende specifikke elementer, når du vurderer/analyserer virksomheder?

Figur 3.12 – 3.14 viser respondenternes vurdering af deres brug af og værdien af specifikke elementer i årsrapporter fordelt på de tre virksomhedssegmenter.

Mikrovirksomheder

Figur 3.12 viser, at brugere, der primært arbejder med årsrapporter fra mikrovirksomheder, vurderer, at resultatopgørelsen, balancens specifikation af hovedposter og noter har høj til meget høj betyd-

TABEL 3.10

Forkortelser og formuleringer anvendt i spørgeskemaundersøgelsen vedrørende specifikke elementer i årsrapporter

Forkortelser	Formuleringer anvendt i spørgeskemaundersøgelsen	Virksomhedssegmenter
Resultatopgørelsen	Resultatopgørelsen	Mikro og små
Balancens specifikation af hovedposter	Balancens specifikation af hovedposter som egenkapital, anlægsaktiver og omsætningsaktiver mv.	Mikro
Balancens specifikation af poster som div. aktiv klasser	Balancens specifikation af poster som immaterielle anlægsaktiver, materielle anlægsaktiver, omsætningsaktiver mv. (dvs. opdeling af fx materielle anlægsaktiver i underposter som grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner mv.)	Små
De obligatoriske dele af ledelsesberetningen	De obligatoriske dele af ledelsesberetningen, dvs. oplysning om væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold	Mikro og små
Egenkapitalopgørelsen	Egenkapitalopgørelsen	Mellemstore
Pengestrømsopgørelsen	Pengestrømsopgørelsen	Mellemstore
Koncernregnskabet	Koncernregnskabet (i de tilfælde hvor årsrapporten indeholder et sådant)	Mellemstore
Ledelsespåtegningen	Ledelsespåtegningen	Mikro, små og mellemstore
Noter	Noter	Mikro, små og mellemstore

Kilde: DAMVAD 2014

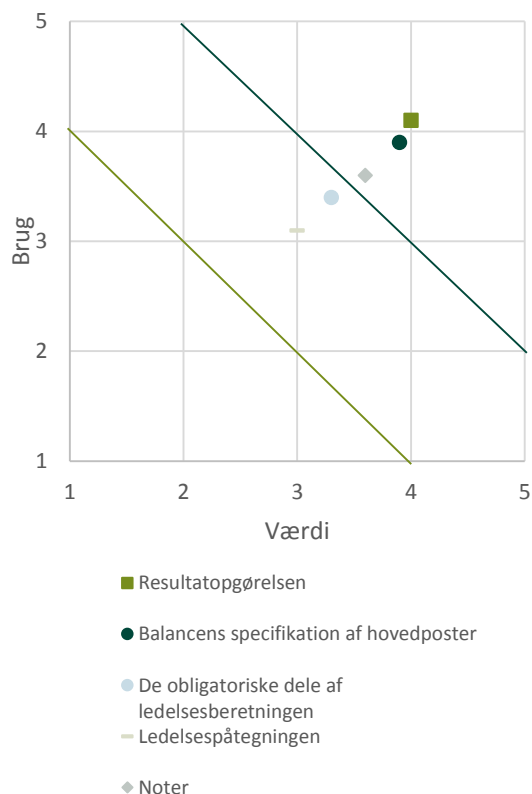
ning, men også de obligatoriske dele af ledelsesberetningen vurderes absolut set i den høje ende af skalaen, og ligger således mellem middel og høj betydning. Der er ikke nogle af de specifikke elementer, som vurderes at have decideret lav betydning.

Samlet set vurderer brugerne, der primært anvender årsrapporter fra mikrovirksomheder, at alle elementer har relativ stor betydning.

Herudover er der tydelig sammenhæng mellem virksomhedernes brug af de specifikke elementer i deres arbejde med årsrapporter og deres vurdering af værdien heraf - de elementer, der bruges mest, er dem, der vurderes at have højst betydning (de ligger tæt på diagonalen fra nederste venstre hjørne til øverste højre hjørne, som beskrevet i tekstboksen på side 19).

FIGUR 3.12

Brugernes vurdering af brugen og værdien af specifikke elementer i årsrapporter for mikrovirksomheder

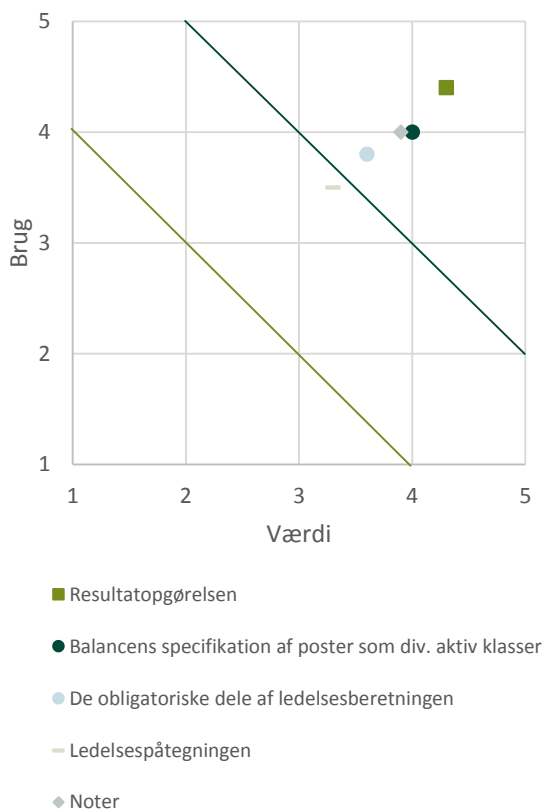
Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 177-182

Små virksomheder

Figur 3.13 viser, at det for brugere, der primært arbejder med årsrapporter fra små virksomheder, er resultatopgørelsen, balancens specifikation af hovedposter og noter, der har den største betydning. I modsætning til virksomheder, der primært arbejder med mikrovirksomheder, har også de obligatoriske dele af ledelsesberetningen stor betydning, mens ledelsespåtegningen vurderes at have middel betydning.

FIGUR 3.13

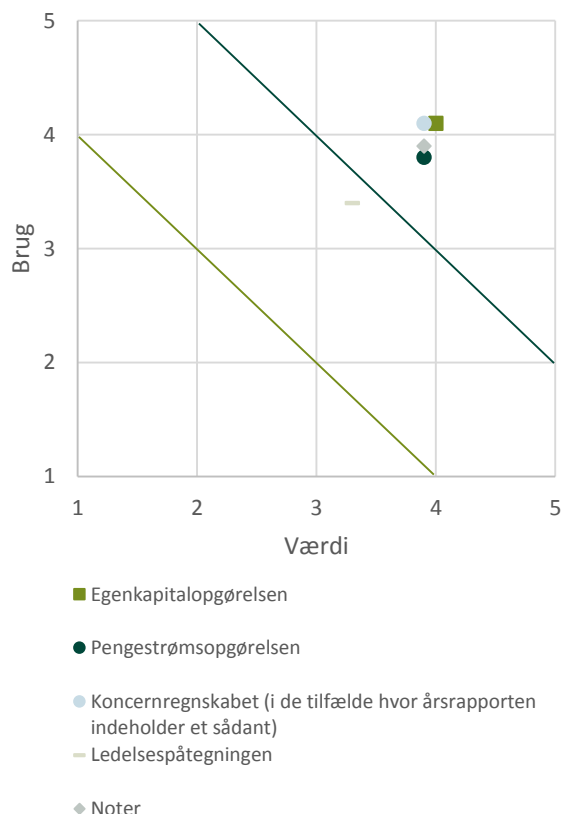
Brugernes vurdering af brugen og værdien af specifikke elementer i årsrapporter for små virksomheder

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 327 - 333

FIGUR 3.14

Brugernes vurdering af brugen og værdien af specifikke elementer i årsrapporter for mellemstore virksomheder

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 173 - 180

Mellemstore virksomheder

Figur 3.14 viser, at brugere, der primært arbejder med mellemstore virksomheder, vurderer, at egenkapitalopgørelsen, koncernregnskabet (i de tilfælde hvor årsrapporten indeholder et sådant), noterne og pengestrømsopgørelsen alle har næsten lige stor betydning. Der er alene ledelsespåtegningen, der ikke vurderes at have stor betydning, men også den vurderes relativt højt.

Tendenser på tværs af virksomhedssegmenter

Det overordnede billede på tværs af de tre virksomhedssegmenter er, at brugerne vurderer, at alle de specifikke elementer i årsrapporterne, som EU-direktivet giver mulighed for at lempe for, har relativ stor betydning. Der er også en tendens til, at jo større virksomheder brugerne af årsrapporter primært arbejder med, desto højere vurderer de betydningen af de specifikke elementer. Det er imidlertid usikkert, i hvilket omfang der er tale om signifikante

forskelle, da det ikke på baggrund af datagrundlaget er muligt at beregne.

Derudover er det en gennemgående tendens, at det er ledelsespåtegningen og de obligatoriske dele af ledelsesberetningen, der vurderes at have mindst betydning.

Det er bemærkelsesværdigt, at ingen af de specifikke elementer i årsrapporterne på tværs af virksomhedsstørrelser vurderes at have under middel betydning. Det tolkes som et udtryk for, at brugerne vurderer, at de har en fordel af at have adgang til disse oplysninger og derfor nødt vil undvære disse fremadrettet.

Dette billede understøttes af de kvalitative interviews, hvor respondenterne på tværs af brugergrupper fremhæver, at det er de mere faktuelle oplysninger, særligt resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen og balancen, der har størst værdi, og at fx ledelsesberetningen ofte er for subjektiv til at give stor værdi.

Dette forklares af interviewrespondenterne med, at de objektive nøgletal giver et godt overblik over en given virksomheds udvikling og præstationer over en femårig periode (et krav for regnskabsklasse C virksomheder). Derudover tillægger brugerne det stor værdi, at der kan sammenlignes på tværs af virksomheder, fordi tallene i årsrapporter som oftest er sammenlignelige, fordi de er opgjort på baggrund af en ensartet regnskabspraksis – et ens sæt spille-regler.

Omvendt vurderer brugerne, at ledelsesberetningen af virksomhederne benyttes som en markedsføringsplatform, der kan have en vis værdi i forhold til at få et indblik i virksomhedens fremadrettede planer og arbejde med fx at håndtere risici, men at der

også er en tendens til, at ledelsesberetningen tegner et skønmaleri af virksomheden.

Hvad angår ledelsespåtegningen vurderes det af brugerne af årsrapporter, at friteksten i forbindelse hermed ikke har den store værdi, men at det er vigtigt, at virksomhedens ledelse vedstår sig årsrapportens rigtighed ved at skrive under på den.

Brugerne peger i forbindelse med ledelsesberetning og -påtegning på, at de godt kunne "nøjes" med en kort standardtekst og underskrifter, hvis alt er som det skal være, og at der kun behøves uddybende tekst i de tilfælde, hvor der er behov for forklaringer af usædvanlige forhold.

3.3.2 Brug og værdi af konkret noteoplysninger

Figur 3.15 – 3.17 viser respondenternes vurdering af deres brug af og værdien af noteoplysninger i årsrapporter fordelt på de tre virksomhedssegmenter (mikro, små og mellemstore) jf. afsnit 2.4.1 for uddybende afgrænsning af de tre segmenter.

Der er i spørgeskemaet spurgt til henholdsvis brugen og værdien af de enkelte noteoplysninger i årsrapporterne, som landene ifølge regnskabsdirektivet kan undlade at afkræve virksomhederne for hvert af de tre virksomhedssegmenter. Konkret er der spurgt til:

- Hvor ofte bruger du følgende noteoplysninger i årsrapporter, når du vurderer/analyserer virksomheder?
- Hvordan vurderer du værdien af følgende noteoplysninger, når du vurderer/analyserer virksomheder?

Der er i analysens figurer i et enkelt tilfælde brugt en forkortelse for de konkrete noteoplysninger i årsrapporterne for at gøre figurerne mere overskuelige,

mens der i selve spørgeskemaundersøgelsen er anvendt længere beskrivelser af hensyn til at hjælpe respondenternes forståelse. Formuleringerne, der indgik i spørgeskemaet, fremgår af tabel 3.11 neden for sammen med en angivelse af, for hvilke virksomhedsstørrelser lempelsesmulighederne er relevante.

Mikrovirksomheder

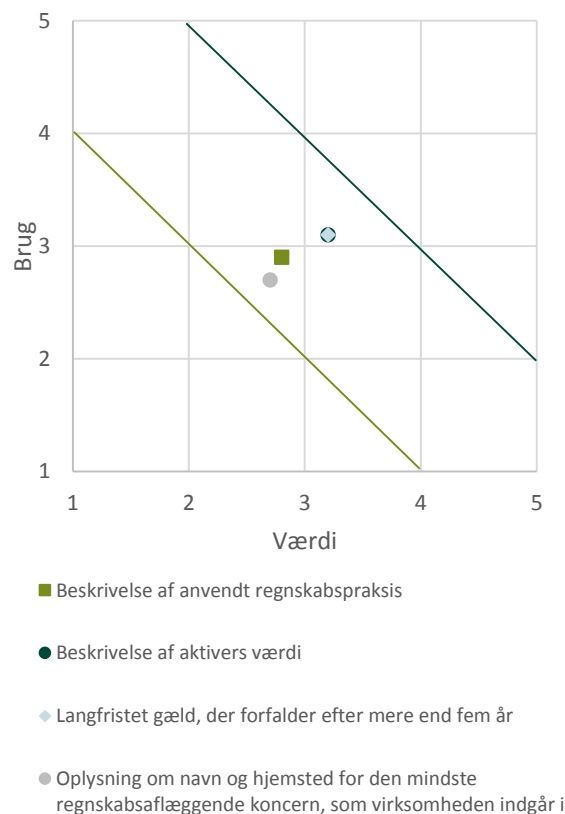
Figur 3.15 viser, at brugerne af mikrovirksomhedernes årsrapporter vurderer, at beskrivelser af aktivers værdi og langfristet gæld, der forfalder om mere end fem år, er de mest betydningsfulde noteoplysninger (i figuren er de sammenfaldende).

Beskrivelse af anvendt regnskabspraksis har en mindre betydning, og i bunden findes oplysning om navn og hjemsted for den mindste regnskabsaflyggende koncern, som virksomheden indgår i.

Det er imidlertid bemærkelsesværdigt, at der ikke er større spredning på brugernes vurdering af de forskellige noteoplysningers betydning, som alle ligger i feltet for mellem betydning – og således generelt er lavere placeret end de "specifikke elementer" gennemgået i forrige afsnit.

FIGUR 3.15

Brugernes vurdering af brugen og værdien af noteoplysninger i årsrapporter for mikrovirksomheder

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 171 - 180

Note: Punkterne vedrørende beskrivelser af aktivers værdi og langfristet gæld, der forfalder om mere end fem år, er sammenfaldende.

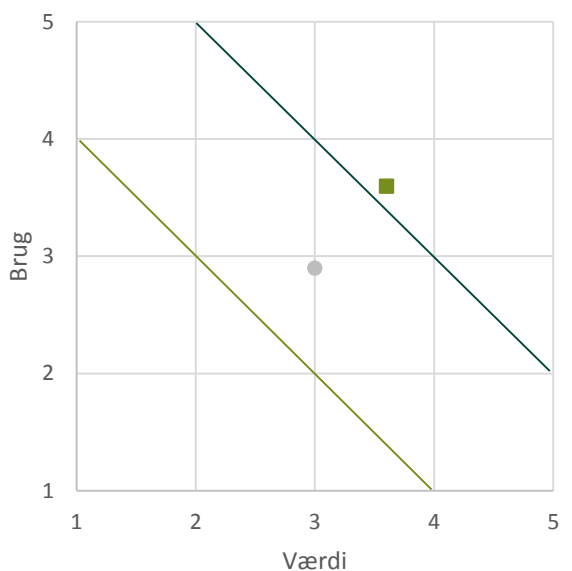
Hvad angår den betydning survey-respondenterne tillægger viden om den langfristede gæld, er der fra interviewrespondenterne fremført, at dette har meget lav betydning, idet en bank til enhver tid kan kræve gælden indfriet, hvorfor værdien af disse oplysninger ikke vurderes så højt.

Små virksomheder

Figur 3.16 viser, at brugere, der primært anvender årsrapporter fra små virksomheder vurderer, at oplysninger om virksomhedens væsentligste aktiviteter har stor betydning, mens oplysninger om navn og hjemsted for den mindste regnskabsafslæggende koncern som virksomheden indgår i, alene vurderes til at have middel betydning.

FIGUR 3.16

Brugernes vurdering af brugen og værdien af noteoplysninger i årsrapporter for små virksomheder

● Oplysning om navn og hjemsted for den mindste regnskabsafslæggende koncern, som virksomheden indgår i

■ Oplysninger om virksomhedernes væsentligste aktiviteter

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 316 - 328

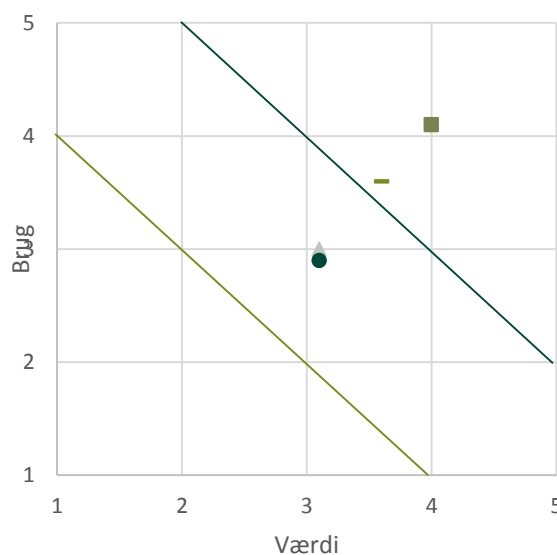
Mellemstore virksomheder

Figur 3.17 viser, at brugere, der primært anvender årsrapporter fra mellemstore virksomheder, vurderer, at oplysninger om virksomhedernes væsentlig-

ste aktiviteter har størst betydning efterfulgt af forklaring af indholdet af balancens hensatte forpligtelser. Begge vurderes at have stor betydning, mens forklaring af indholdet af balancens periodeafgrænsningsposter (fx at den består af forudbetalt husleje) sammen med oplysning om varebeholdningens kostpris og genanskaffelsesværdien, vurderes til at have middel betydning.

FIGUR 3.17

Brugernes vurdering af brugen og værdien af noteoplysninger i årsrapporter fra mellemstore virksomheder

▲ Forklaring af indholdet af balancens periodeafgrænsningsposter (ex. at den består af forudbetalt husleje)

■ Forklaring af indholdet af balancens hensatte forpligtelser

● Oplysning om forskellen mellem varebeholdningens kostpris og genanskaffelsesværdien

■ Oplysninger om virksomhedernes væsentligste aktiviteter

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 165 - 176

Tendenser på tværs af virksomhedssegmenter

Da de noteoplysninger, der spørges til i analysen og som EU-direktivet giver mulighed for at fjerne, varierer afhængigt af virksomhedsstørrelsen, er det vanskeligt at identificere tydelige mønstre i brugerne anvendelse af noteoplysninger på tværs af virksomhedssegmenterne. Dog står det klart, at oplysninger om virksomhedens væsentligste aktiviteter vurderes højt i forbindelse med både små og mellemstore virksomheder, mens oplysning om navn og hjemsted for den mindste regnskabsaflæggende koncern, virksomheden indgår i, vurderes relativt lavt i forbindelse med både mikro- og små virksomheders årsrapporter.

Det står klart på baggrund af de kvalitative interviews, at noteoplysningerne tillægges stor betydning af især de mere avancerede brugere af årsrapporter, der har brug for at kunne foretage nuancerede analyser af virksomhederne. Det drejer sig fx om investorer, banker og andre kreditvurderingsbureauer.

Disse brugere peger også på, at det afhænger meget af formålet med en given virksomhedsanalyse og virksomhedstypen (ikke kun størrelse, men også branche), hvilke noteoplysninger der har størst betydning. Det drejer sig fx om at kunne dykke dybere ned i informationer om værdiansættelse af investeringsejendomme, om der trækkes værdi ud til ejerkredsen, leasingforpligtelser, oplysninger om virksomhedens deltagelse i retssager, metoden for afskrivninger og renteudgifter mv.

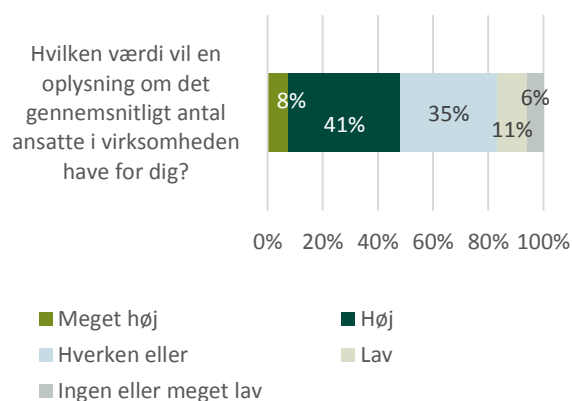
Det overordnede billede af brugerne anvendelse af noteoplysninger er, at de er vigtige for brugerne i forbindelse med dyberegående analyser af virksomhederne, og brugerne vurderer, at disse oplysninger vil kræve en del ekstra arbejde at skulle finde frem via andre informationskilder.

3.3.3 Oplysninger om antal ansatte

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er brugere, der har angivet, at de primært bruger årsrapporter fra mikrovirksomheder blevet spurgt til deres vurdering af, hvilken værdi oplysninger om det gennemsnitlige antal ansatte i en virksomhed har. Der er kun mulighed for at fjerne denne oplysning i forbindelse med årsrapporter for mikrovirksomheder. Figur 3.18 viser resultatet.

Vurderingen fra ca. 50 % af brugerne af årsrapporter fra mikrovirksomheder er, at oplysningen har stor eller meget stor værdi, mens kun ca. 17 % af brugerne vurderer, at oplysningen har lav eller meget lav værdi. Overordnet set er vurderingen således, at det har relativ stor værdi for brugerne, at årsrapporterne indeholder oplysninger om det gennemsnitlige antal ansatte i den specifikke virksomhed.

FIGUR 3.18
Hvilken værdi vil en oplysning om det gennemsnitlige antal ansatte i virksomheden have for dig?

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 185

Her giver informationerne fra de kvalitative interviews et lidt andet billede, idet interviewresponden-

terne på tværs af brugergrupper ikke tillægger oplysninger om antal ansatte den store værdi. Her peges på, at lønomkostninger for medarbejdere og ledelse vurderes at have større informationsværdi.

3.3.4 Undtagelsesmulighed for dattervirksomheders regnskabspligt

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er brugerne ligeledes blevet spurgt om, hvordan de vurderer konsekvensen, hvis dattervirksomheder fritages fra regnskabspligt under forudsætning af at en række betingelser er opfyldt. De væsentligste betingelser var beskrevet for respondenterne.

Konkret blev der i spørgeskemaet spurgt på følgende måde:

- Hvordan vil du som bruger af årsrapporter vurdere konsekvensen, hvis man fritager dattervirksomheder for regnskabspligt under de oven for nævnte betingelser?

De betingelser, der blev beskrevet for respondenterne, er:

- Modervirksomheden hæfter fuldt ud for dattervirksomhedens gæld
- Dattervirksomheden indgår i modervirksomhedens koncernregnskab, der skal offentliggøres i Erhvervsstyrelsen
- Modervirksomheden ligger i et EU-land eller i et EØS-land (Norge, Island eller Liechtenstein).

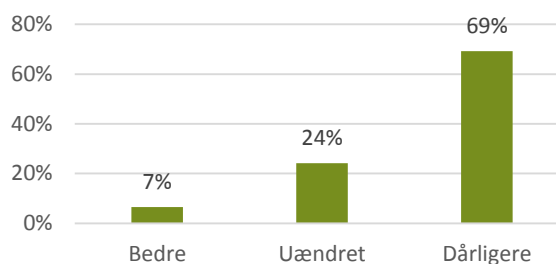
Figur 3.19 viser, hvordan respondenterne vurderer, at de vil være stillet, hvis man fritager dattervirksomheder for regnskabspligt under disse særlige betingelser.

Ca. 70 % af respondenterne angiver, at de vurderer, at de vil være stillet dårligere, hvis man fritager dattervirksomheder for regnskabspligt under særlige betingelser, mens alene 7 % oplever, at de vil være

stillet bedre, mens ca. 24 % vurderer, at situationen vil være uændret.

At der er respondenter, der oplever, at de vil være stillet bedre, kan skyldes, at nogle virksomheder tillægger det værdi, at der kan gives garanti fra et evt. mere solidt moderselskab.

FIGUR 3.19
Hvordan vil du som bruger af årsrapporter vurdere konsekvensen, hvis man fritager dattervirksomheder for regnskabspligt under særlige betingelser?

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 657

Informationerne fra de kvalitative interviews understreger, at brugerne er imod, at datterselskaber fritages fra regnskabspligt selv under de nævnte betingelser. Det er der flere forklaringer på.

Helt overordnet bliver det fremhævet, at det bliver vanskeligt at gennemskue aktiviteterne og økonomien i det konkrete selskab, fordi aktiviteterne kan kamoufleres i et moderselskabs regnskab. Datterselskaber er oftest driftsselskaber, mens moderselskaber er holdingselskaber. Det er derfor i mange henseender mest interessant at se, hvad der sker i de enkelte driftsselskaber.

Dertil kommer, at hvis man indgår en aftale med et selskab, som viser sig ikke at være betalingsdygtigt, kan det være forbundet med store omkostninger

at skulle hente pengene hos et udenlandsk moderselskab (advokater mv.) ligesom regnskabet for en given virksomhed kan være på et sprog, brugerne ikke umiddelbart forstår.

Derudover vurderes oplysningerne i moderselskabets årsrapport af brugerne ikke at være tilstrækkelige til at kunne vurdere soliditeten hos en konkret kunde (som er datterselskab) i forbindelse med fx kreditvurdering eller indgåelse af samarbejdsaftaler, fordi koncernregnskabet kan være sammensat af oplysninger fra mange forskellige datterselskaber. Brugere påpeger i forlængelse heraf, at hvis et datterselskab ikke skal levere en årsrapport, skal virksomheden i stedet levere et internt regnskab, som dog ofte ikke er tilstrækkeligt til at vurdere virksomheden, fordi der ikke er en revisorpåtegning på det interne regnskab, hvorfor regnskabet ikke tillægges samme troværdighed.

Derfor peger især banker og kreditvurderingsbureauer på, at de, uanset om der er formelle myndighedskrav om det eller ej, formentlig vil bede virksomhederne om at aflægge regnskab for at få overblik over, hvor virksomheden tjener penge, så der kan beregnes risiko. Disse brugere vil med egne ord så tæt på virksomhedernes cash flow som muligt, og samspillet mellem koncernen og datterselskaberne er vigtigt i den sammenhæng. Og hvis der kun er tale om et koncernregnskab, findes disse oplysninger ikke tilstrækkeligt beskrevet. Flere interviewpersoner vurderer derfor, at de formentlig vil stille krav om, at virksomhederne laver en form for konsolideringsoversigt. På den måde vil den omkostning, der evt. spares ved at lempe kravene til datterselskabernes regnskabspligt, formentlig blive "pålagt" virksomhederne af de brugere, der er i position til at kræve dette, under alle omstændigheder.

Derudover peger brugerne på, at en fritagelse for dattervirksomheders regnskabspligt, vil reducere informationsmulighederne og transparens for fx journalister, analytikere, SKAT mv., som er et af formålene med årsregnskabsloven.

3.4 Balancen mellem byrder og gennemsigtighed

I forbindelse med de gennemførte interviews, er interviewrespondenternes blevet spurgt til deres vurdering af balancen mellem ønsket om at lette de administrative byrder for virksomhederne på den ene side, og ønsket om gennemsigtighed, som årsrapporterne bidrager til, på den anden side.

Brugere af årsrapporter er generelt tilhængere af så stor gennemsigtighed som muligt, og der er på tværs af brugergrupper modstand imod, at oplysningerne i årsrapporter reduceres, fordi det vil mindske adgang til information, som de har brug for i forbindelse med vurdering af virksomheder.

Brugere peger i den forbindelse på, at de byrder, der eventuelt kan reduceres i forbindelse med virksomheders udarbejdelse af årsrapporter, i stedet vil blive "overflyttet" til brugerne af årsrapporterne, som derfor vil skulle indhente tilsvarende oplysninger ad forskellige kilder med ekstra byrder og evt. omkostninger til følge. Brugere mener, at årsrapporterne ikke er det rigtige sted at lede efter administrative lettelser, og at man fra offentlig side i stedet skulle reducere kravene til indberetning i forbindelse med fx moms- og skatteopgørelser samt information til Danmarks Statistik.

I forlængelse heraf pointerer brugerne også, at det i forbindelse med vurdering af virksomheder, branche- og markedsanalyser har stor værdi, at virksomhedernes årsrapporter udarbejdes efter et sæt ens-

artede regler. De er derfor bekymrede for, at en reduktion af kravene til informationer i årsrapporter vil gøre det sværere at sammenligne på tværs af virksomheder og brancher og gøre det mindre gennemskueligt, hvordan posterne i årsrapporterne er beregnet.

Derudover mener brugerne, at omfanget af byrder i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporter er begrænset, fordi virksomhederne alligevel indhenter en stor del af disse i forbindelse med bogføring og regnskabsaflægning til SKAT, hvorfor udarbejdelsen af årsrapporten primært handler om at samle og opstille eksisterende oplysninger – evt. med hjælp fra en revisor.

Endelig peger brugerne af årsrapporterne på, at mange banker, kreditinstitutioner, samarbejdspartnere mv. formentlig vil stille krav til virksomhederne om at få disse informationer under alle omstændigheder, hvorfor mange virksomheder sandsynligvis i praksis vil udarbejde dem under alle omstændigheder. Der er i forlængelse heraf risiko for, at der bliver opbygget parallelle men uensartede systemer.

Når brugerne bliver spurgt direkte, om de kan pege på elementer i virksomhedernes årsrapporter, der evt. kan reduceres, peges der på, at ledelsesberetning og beskrivelse af regnskabspraksis primært er interessante, når de afviger fra praksis, mens de ellers ofte har begrænset værdi. Med praksis menes i denne sammenhæng såvel gængs regnskabspraksis, samt hvis virksomhederne fraviger den praksis, de har fulgt i foregående år.

Det skal imidlertid i den sammenhæng fremhæves, at respondenter vil have vanskeligt ved at pege på krav, der kan fjernes, når de ikke har nogen gevinst herved. Omvendt giver de afkald på gratis information.

4 Bilag

I tilknytning til analyserapporten har Erhvervsstyrelsen fået overleveret det bagvedliggende datasæt i en anvendelig excel-opsætning.

Derudover leveres et excel-ark med kontaktoplysninger for de personer, der i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen har sagt ja til fremadrettet at deltage i et såkaldt virksomhedspanel.⁷

⁷ Virksomhedspanelet vil kunne bruges af Erhvervsstyrelsen i det videre arbejde med implementering af EU-direktivet. Virksomhedspanelet er i princippet blot en gruppe brugere af årsrapporter, der har tilkendegivet, at

de gerne bidrager en anden gang, og som har oplyst deres specifikke kontaktoplysninger.

DAMVAD
OSLO . COPENHAGEN . DAMVAD.COM

Badstuestræde 20
DK-1209 Copenhagen K
Tel. +45 3315 7554

Norsk adresse 123
N-2390 Oslo
Tel +47 2345 1254